

Koroško višje in visokošolsko središče

Glavni trg 1
2380 Slovenj Gradec
00386 (0)2 88 22 788
www.ko-vivis.si
e-mail: kovivis@siol.net

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

OE Slovenj Gradec
Meškova 2
2380 Slovenj Gradec
T 02 88 39 270
F 02 88 39 276
www.zrss.si

UGOTAVLJANJE POTREB IN PONUDBE
PEDAGOŠKIH KADROV V KOROŠKI REGIJI
(povzetki analize)

Slovenj Gradec, december 2006

KAZALO

1. NAMEN IN CILJI ANALIZE.....	3
2. PODATKI O ANKETIRANCIH.....	4
3. OBDELAVA ZBRANIH PODATKOV.....	5
3.1. Delež zaposlenih za določen čas.....	5
3.2. Število upokojitev do leta 2016.....	5
3.3. Komentarji anketirancev.....	7
4. STATISTIČNI PODATKI O KOROŠKIH ŠTUDENTIH IN DIPLOMANTIH PEDAGOŠKIH SMERI.....	8
4.1. Koroški študenti.....	8
4.2. Koroški diplomanti.....	8
5. ZAKLJUČNE UGOTOVITVE.....	9

1. Namen in cilji analize

Podatki o vpisanih koroških študentih za zadnjih pet let kažejo nadpovprečno zanimanje mladih Korošcev za pedagoške poklice, torej zaposlitve v šolah. Na pedagoških fakultetah je v lanskem študijskem letu študiralo kar 498 koroških študentov, vsako leto pa jih na teh fakultetah diplomira približno 60. Večinoma iščejo zaposlitev v domačem okolju. Posledično je na trgu dela že veliko število pedagoških kadrov različnih usmeritev, ki ne najdejo zaposlitve na koroških šolah.

V Koroškem višje in visokošolskem središču in Zavodu RS za šolstvo – OE Slovenj Gradec smo se odločili, da bomo pripravili analizo potreb po pedagoških kadrih v prihodnjem obdobju. V ta namen smo pripravili anketni vprašalnik za ravnatelje in ravnateljice koroških šol (glej PRILOGO 1) ter z njihovo pomočjo zbrali podatke o trenutni kadrovski strukturi v koroških osnovnih in srednjih šolah in številu predvidenih upokojitev pedagoških kadrov v naslednjih desetih letih. Z anketiranjem smo želeli pridobiti konkretne podatke o bodočih potrebah po pedagoških kadrih, ki bi jih lahko primerjali s podatki, ki kažejo na ponudbo teh kadrov v prihodnje.

Analiza bo podlaga za javno razpravo o tej problematiki. Rezultate bomo predstavili na sestanku ravnateljev, kjer bodo imeli možnost izraziti svoje mnenje o pripravljeni analizi, kasneje pa bo o tej problematiki obveščena tudi širša javnost. Podatke pa bomo posredovali tudi bodočim koroškim študentom.

2. Podatki o anketirancih

Anketirali smo vse srednje in osnovne šole v regiji. V analizo anketnih vprašalnikov smo torej zajeli 21 izpolnjenih anketnih vprašalnikov s strani 17 osnovnih šol, treh srednjih šol in Šolskega centra Slovenj Gradec, v okviru katerega delujejo 4 srednje šole.

Osnovne šole, ki so izpolnile anketo:

- OŠ Črna na Koroškem, odgovorna oseba Jožefa Ovnič
- Druga OŠ Slovenj Gradec, odgovorna oseba Boža Pirnat
- OŠ Neznanih talcev Dravograd, odgovorna oseba Marjan Kovše
- OŠ Franja Goloba Prevalje, odgovorna oseba Ivan Kušnik,
- OŠ Muta, odgovorna oseba Anita Ambrož
- Prva OŠ Slovenj Gradec, odgovorna oseba Jožica Fras
- OŠ Šentjanž pri Dravogradu, odgovorna oseba Dragica Jurjec
- OŠ Vuzenica, odgovorna oseba Miran Kus
- OŠ Koroški jeklarji, odgovorna oseba Tatjana Krpač
- OŠ Mežica, odgovorna oseba Ivanka Lesnik
- OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu, odgovorna oseba Zdravko Jamnikar
- OŠ Ribnica na Pohorju, odgovorna oseba Franc Vobovnik
- OŠ Mislinja, odgovorna oseba Tone Gašper
- OŠ Radlje ob Dravi, odgovorna oseba Andrej Polanc
- OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem, odgovorna oseba Stanislav Osojnik
- OŠ Podgorje, odgovorna oseba Bernard Belovič
- OŠ Brezno Podvelka, odgovorna oseba Milan Čurin

Srednje šole, ki so izpolnile anketo:

- Srednja šola Muta, odgovorna oseba Bogomir Likar
- Srednja šola Ravne, odgovorna oseba Ivanka Stopar
- Gimnazija Ravne na Koroškem, odgovorna oseba Dragomir Benko
- Šolski center Slovenj Gradec, odgovorna oseba Danica Doler Švab (Ekonomska šola Slovenj Gradec, Poklicna in srednja gostinska in lesarska šola Slovenj Gradec, Srednja strokovna zdravstvena šola Slovenj Gradec in Gimnazija Slovenj Gradec)

3. Obdelava zbranih podatkov

3.1. Delež zaposlenih za določen čas

Tabela 1 in 2 prikazujeta delež zaposlenih pedagoških delavcev na koroških šolah za določen čas. Kot je razvidno, je v koroških srednjih šolah v povprečju več zaposlenih za določen čas. Podatki kažejo tudi na to, da so razlike med šolami, glede na ta indikator, velike. Na nekaterih osnovnih in srednjih šolah je zaposlenih za določen čas samo 2% vseh zaposlenih, na drugih pa preko 30%.

Tabela 1: Delež zaposlitev za določen čas na koroških osnovnih šolah

Osnovna šola	% zaposlenih za določen čas
OŠ Črna na Koroškem	29%
Druga OŠ Slovenj Gradec	9%
OŠ Neznanih talcev Dravograd	30%
OŠ Franja Goloba Prevalje	7%
OŠ Muta	16%
Prva OŠ Slovenj Gradec	8%
OŠ Šentjanž pri Dravogradu	9%
OŠ Vuzenica	17%
OŠ Koroški Jeklarji	10%
OŠ Mežica	10%
OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu	3%
OŠ Ribnica na Pohorju	14%
OŠ Mislinja	16%
OŠ Radlje ob Dravi	17%
OŠ Prežihov Voranc	2%
OŠ Podgorje	27%
OŠ Brezno Podvelka	40%
	povprečno 15,5%

Tabela : Delež zaposlitev za določen čas na koroških srednjih šolah

Srednja šola	% zaposlenih za določen čas
Srednja šola Muta	4%
Srednja šola Ravne	36%
Gimnazija Ravne na Koroškem	18%
Šolski center Slovenj Gradec	21%
Skupaj	povprečno 20%

3.2. Število upokojitev do leta 2016

Kot prikazujeta tabeli 3 in 4, se predvideva, da bo v naslednjih desetih letih na koroških osnovnih šolah 135 upokojitev, v srednjih šolah pa 49. Torej skupaj 184 potencialnih novih zaposlitev. Potrebno pa je opozoriti, da je precej že zaposlenih pedagoških delavcev na osnovnih in srednjih šolah zaposlenih za določen čas in nekateri izmed njih niso polno obremenjeni. Poleg tega zaradi morebitnega zmanjšanja obsega dejavnosti (torej števila razredov), nekaterih kadrov, ki se bodo upokojili, ne bo potrebno nadomestiti. Dejstvo je (to so potrdili tudi ravnatelji), da vsaka upokojitev ne bo neposredno pomenila tudi nove zaposlitve.

Tabela 3: Število upokojitev po letih in predmetnih usmeritvah na koroških osnovnih šolah (2006-2016)

Leto	Število upokojitev	Predmetne usmeritve
2006	10	razredni pouk (3x), slovenski jezik (2x), slovenski in angleški jezik, zgodovina/geografija, športna vzgoja, geografija/zgodovina, zgodovina
2007	17	razredni pouk (5x), sprem. fizično oviranega učenca, razredni pouk, angleški jezik, matematika, fizika, specialni pedagog, nemški jezik, ravnatelj, športna vzgoja, gospodinjstvo, tuj jezik, geografija
2008	8	nemščina/slovenščina, biologija, športna vzgoja, razredni pouk (3x), ravnatelj, športna vzgoja
2009	7	slovenski jezik (3x), zgodovina/geografija, glasbena vzgoja, specialni pedagog, športna vzgoja
2010	10	slovenski jezik (2x), razredni pouk (2x), specialni pedagog, razredni pouk, angleški jezik, športna vzgoja (2x), zemljepis/zgodovina
2011	12	slovenščina/angleščina, matematika, razredni pouk (3x), tehnična vzgoja/fizika, geografija/zgodovina, razredni pouk (2x), knjižničar/ka, likovna vzgoja, športna vzgoja
2012	12	socialna delavka (2x), likovna vzgoja, zgodovina/geografija, športna vzgoja, tehnična vzgoja, razredni pouk (2x), biologija/kemija, biologija, matematika, vzgojitelj (1. razred)
2013	5	slovenski jezik, tehnična vzgoja/fizika, razredni pouk, knjižničar in angleščina, likovna vzgoja
2014	13	razredni pouk (4x), socialna delavka, razredni pouk, zgodovina/geografija, zgodovina, matematike, slovenski jezik, angleški in slovenski jezik, socialna delavka, tehnična vzgoja/računalništvo
2015	19	razredni pouk (6x), glasbena vzgoja (2x), likovna vzgoja (2x), tehnična vzgoja/fizika, specialni pedagog, tehnična vzgoja/fizika, biologija/kemija, vzgojitelj (1. razred), svetovalni delavec, angleški in nemški jezik, matematika/fizika, športna vzgoja
2016	22	razredni pouk (6x), slovenščina/angleščina, biologija/kemija, matematika, drugi strokovni delavec v 1. razredu, slovenski jezik, kemija, angleški jezik, zgodovina, tehnična vzgoja, matematika (2x), fizika, slovenski jezik, angleški jezik, športna vzgoja, tehnična vzgoja/fizika
SKUPAJ	135	

Tabela 4: Število upokojitev po predmetnih usmeritvah na koroških srednjih šolah (2006-2016)

Leto	Število upokojitev	Predmetne usmeritve
2006	2	upravno področje, zdravstveno področje
2007	2	kemija, športna vzgoja,
2008	5	slovenščina (2x), nemščina, angleščina, ekonomija
2009	4	slovenščina, nemščina, biologija, ekonomija
2010	5	praktični pouk, strokovni predmeti strojništva, slovenščina, zdravstveno področje, športna vzgoja
2011	6	matematika, nemščina, biologija, lesarstvo (2x), ekonomija
2012	4	praktični pouk, geografija, športna vzgoja, ekonomija
2013	6	zgodovina, športna vzgoja, biologija, kuharstvo, ekonomija, zdravstveno področje,
2014	7	nemščina, slovenščina (4x), zdravstveno področje, športna vzgoja
2015	4	rač. in inform., zgodovina, ekonomija (2x)
2016	4	angleščina, biologija, kuharstvo, zdravstveno področje
SKUPAJ	49	

3.3. Komentarji anketiranih

V anketnem vprašalniku smo anketirance prosili tudi za njihovo mnenje o problematiki zaposlovanja pedagoških delavcev na Koroškem. Navajamo nekaj njihovih komentarjev:

- »Analiza podatkov kaže, da bo v naslednjih letih **težava z že zaposlenimi za nedoločen čas**, ker se bo število oddelkov, predvsem pri predmetni stopnji, znižalo.«
- »V naslednjih letih bo **pri nas zelo malo možnosti za večje število novih zaposlitev**. Upamo, da bomo lahko obdržali vsaj tiste delavce, ki jih imamo.«
- »Menim, da je to **močno suficitaren poklic na vseh predmetnih področjih, še posebej razredni pouk**. Prostih delovnih mest ni dovolj za vse nove diplomante, na nekaterih šolah se bomo **srečevali z »viški« zaradi manjšega števila otrok in normativov**, ki jih je po novih usmeritvah MŠŠ treba obvezno upoštevati. Menim, da tako kot na naši šoli tudi drugod zaposlujejo nove kadre v glavnem kot nadomeščanje za porodniške in daljše bolniške odsotnosti. Problem je verjetno podoben po vsej Sloveniji. Glede na to, da dobivamo ogromno ponudb diplomantov PF, kljub temu, da nismo razpisali prostih delovnih mest, je verjetno že množica nezaposlenih mladih učiteljev, ki tudi v bližnji prihodnosti (do sprostitev delovnega mesta po navadi pride šele ob upokojitvi) ne morejo računati na zaposlitev.«
- »Problem zaposlovanja pedagoških delavcev na Koroškem je tudi problem države Slovenije. Ob obilici statističnih podatkov o strukturi pedagoških delavcev zaposlenih v šolstvu, demografskih podatkih in novi pokojninski zakonodaji, **bi pričakoval, da bodo pedagoške fakultete omejile vpis študentov** in s tem bolj regulativno vplivale na število pedagoških delavcev v naslednjih 20. letih. Mogoče bi lahko fakultete ob podpori države odprle nove študijske programe, ki bi izobraževale kader za prostočasne aktivnosti, ki jih izvajajo ZPM, društva,...«
- »Zelo težko je načrtovati zaposlitve za naslednja leta, saj si je potrebno vsako leto novo delovno mesto zaradi upokojitve, daljše bolniške ali porodniške predhodno pridobiti soglasje MŠŠ, katerega smernice so, da se zaposlene učitelje obremeni do maksimuma (27 ur pouka), kar posledično pomeni manj novih zaposlitev.«
- »**Problemi so in bodo še večji, ker je kandidatov veliko, delovnih mest pa malo**, pa še dobrih delavcev na smeš zaposliti, ker ti MŠŠ ne da soglasja.«

4. Statistični podatki o koroških študentih in diplomantih pedagoških smeri

4.1. Koroški študenti

Tabela 5 prikazuje število in delež vpisanih študentov s stalnim prebivališčem v 12. občinah Koroške regije vpisanih na Pedagoških fakultetah v Ljubljani, Mariboru in Kopru ter na Fakulteti za šport v Ljubljani. Podatkov o vpisanih na Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani nismo vključili v analizo, ker so podatki dostopni le za vse smeri študija skupaj (tudi za »nepedagoške smeri«). Glede na to, da nekateri programi ne izobražujejo pedagoških kadrov, ta podatek ni relevanten. Dejstvo pa je, da veliko diplomantov Filozofske fakultete (predvsem smeri geografija, zgodovina, angleščina, nemščina, ipd) išče službo tudi v šolah. Skupaj je na omenjeni fakulteti letno vpisanih od 260 do 270 koroških študentov.

Tabela 5: Število in delež vpisanih koroških študentov na Pedagoški fakulteti UL, UM in UP ter Fakulteti za šport UL¹

	vpisani v letu 2004/2005 (vsi letniki)		vpisani v letu 2005/2006 (vsi letniki)	
	število	delež	število	delež
Pedagoška fakulteta UL, UM in UP	498	15,9%	499	16%
Fakulteta za šport UL	47	1,5%	41	1,3%
Skupaj fakultete pedagoške smeri	545	17,4%	540	17,3%
Vsi koroški študenti	3139	100%	3091	100%

Vir: SURS

4.2. Koroški diplomanti

Iz spodnje tabele je razvidno, da od 15% do 20% koroških diplomantov diplomira na pedagoških fakultetah in Fakulteti za šport. Na Filozofski fakulteti pa še dodatnih 7%-8%. Iz podatkov je tudi razvidno, da se v zadnjih treh letih število in delež teh diplomantov znižuje, vendar pa podatki o vpisu za zadnja tri leta ne kažejo upada zanimanja za te smeri študija. Zato ne moremo govoriti o trendu upada zanimanja za obravnavane poklice. Poleg tega je iz primerljivih podatkov za druge slovenske regije razvidno, da je na Koroškem nadpovprečno velik delež diplomantov in vpisanih študentov na teh fakultetah.

Tabela 6: Število in delež koroških diplomantov na Pedagoški fakulteti UL, UM in UP ter Fakulteti za šport UL

	2003		2004		2005		Skupaj 2003, 2004 in 2005 število
	število	delež	število	delež	število	delež	
Pedagoška fakulteta UM, UL in UP	69	18,3%	67	16,5%	55	14,2%	191
Fakulteta za šport	7	1,9%	8	2%	6	1,6%	21
Skupaj diplomanti pedagoških smeri	76	20,2%	75	18,5%	61	15,8%	212
Skupaj vsi koroški diplomanti	377	100%	405	100%	386	100%	1.168

Vir: SURS

¹ * Pod področje Izobraževanje učiteljev in pedagoške vede spadajo tudi nekateri programi na Filozofski fakulteti UL. Teh podatkov nismo vključili, ker nimamo podatkov o vpisanih študentih oziroma diplomantih po smereh študija ampak le za celotno Filozofsko fakulteto

5. Zaključne ugotovitve

Po rezultatih, pridobljenih s pomočjo anketnih vprašalnikov, bo v naslednjih desetih letih 135 upokojitev v osnovnih šolah ter 49 upokojitev v vseh srednjih šolah v regiji, torej skupno 184 upokojitev do leta 2016. To bi, v primeru istega obsega dejavnosti šol, lahko pomenilo 184 novih zaposlitev v tem obdobju, vendar pa podatki o deležu zaposlenih za določen čas ter komentarjih anketirancev, kažejo na to, da vsaka upokojitev ne bo neposredno pomenila tudi nove zaposlitve za polni delovni čas.

Če te podatke primerjamo s podatki o vpisanih koroških študentih in diplomantih na Pedagoški fakulteti v Mariboru, Ljubljani in v Kopru ter na Fakulteti za šport v Ljubljani, lahko opazimo veliko razliko med številom upokojitev v naslednjih letih in predvidenim številom novih diplomantov. V zadnjih treh letih je na omenjenih fakultetah diplomiralo 212 koroških študentov, na leto od 60 do 70, kar predstavlja od 15% do 20% vseh koroških diplomantov. Delež koroških diplomantov fakultet za strojništvo, elektrotehniko, računalništvo in gradbeništvo UM, UL in UP pa je v letih 2003 do 2005 znašal le 11%-12%. Poleg tega je iz podatkov o vpisu razvidno, da se med koroškimi dijaki interes za pedagoški poklic v zadnjih 4 letih ni zmanjšal. Še vedno se letno na te fakultete v 1. letnik vpiše v povprečju od 110 do 120 mladih Korošcev. Iz podatkov za zadnja tri leta bi lahko sklepali, da bo v naslednjih desetih letih okrog 700 novih diplomantov (70 na leto). Kot pa je bilo že omenjeno, bo novih zaposlitev na vseh koroških osnovnih in srednjih šolah le 184. Poleg tega, med vpisane na fakultetah in smereh, ki izobražujejo kadre, ki iščejo zaposlitev tudi v šolah, nismo šteli precejšnjega števila koroških študentov vpisanih na Filozofsko fakulteto v Ljubljani. Razlog zato je dejstvo, da nismo uspeli pridobiti podatkov po smereh študija. Na vseh smereh Filozofske fakultete v Ljubljani je v zadnjih treh letih diplomiralo 90 mladih Korošcev (približno 30 na leto). Nezanemarljiv pa je tudi podatek, da je bilo na dan 31.12.2006 na vseh enotah Zavoda za zaposlovanje RS v Koroški regiji prijavljenih kar 51 brezposelnih oseb pedagoške usmeritve (ZRSZ, OS Velenje).

Zaključimo lahko, da bo v naslednjih letih, glede na vse razpoložljive podatke, veliko število mladih koroških diplomantov pedagoških smeri, ki bodo službo iskali v Koroški regiji, dlje časa ostalo brez zaposlitve.

PRILOGA 1: Dopis za ravnatelje osnovnih in srednjih šol v koroški regiji ter primer anketnega vprašalnika za osnovne in srednje šole

Koroško višje in visokošolsko središče

Glavni trg 1
2380 Slovenj Gradec
00386 (0)2 88 22 788
www.ko-vivis.si
e-mail: kovivis@siol.net

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

OE Slovenj Gradec
Meškova 2
2380 Slovenj Gradec
T 02 88 39 270
F 02 88 39 276
www.zrss.si

Slovenj Gradec, 22.9.2006

Zadeva: Prošnja za posredovanje podatkov o potrebah po pedagoških kadrih v Koroški regiji

Spoštovani ravnatelj/ravnateljica,

kot veste, število rojstev v Sloveniji upada, zato je v šolah vedno manj otrok. Ta trend je še posebej opazen v manjših krajih in manj razvitih regijah. Na drugi strani, podatki o vpisanih koroških študentih za zadnjih pet let, kažejo nadpovprečno zanimanje mladih Korošcev za pedagoške poklice. V Sloveniji predstavljajo profesorji 10,7% vseh diplomantov, medtem ko je na Koroškem delež višji za skoraj 2 odstotni točki, in znaša 12,6% (SURS, 2005). Na pedagoških fakultetah trenutno študira kar 498 koroških študentov, vsako leto pa na teh fakultetah diplomira približno 60 novih koroških profesorjev, ki si večinoma iščejo zaposlitev v domačem okolju.

V Koroškem višje in visokošolskem središču in Zavodu RS za šolstvo, enota Slovenj Gradec, želimo pripraviti analizo potreb po pedagoških kadrih v prihodnjem obdobju, zato Vas prosimo, da izpolnite priloženi obrazec.

Analiza bo podlaga za javno razpravo o tej problematiki. Podatke bomo primerjali s številom vpisanih koroških študentov na pedagoške fakultete (LJ, MB in Primorska) v zadnjih 5. letih. Rezultate bomo najprej predstavili na sestanku ravnateljev, kjer boste imeli možnost izraziti svoje mnenje o pripravljeni analizi, kasneje pa bo o tej problematiki obveščena tudi širša javnost.

Najlepša hvala za sodelovanje,

dr. Silva Roncelli-Vaupot
direktorica JZ Koroško višje
in visokošolsko središče

Nevenka Štraser
predstojnica Zavoda za šolstvo
enota Slovenj Gradec

ZBIRANJE PODATKOV O POTREBAH PO PEDAGOŠKIH KADRIH OSNOVNE ŠOLE V KOROŠKI REGIJI

1. Osnovni podatki o šoli

Ime in priimek ravnatelja _____

Osnovna šola _____

Občina _____

Trenutno število zaposlenih pedagoških delavcev _____, od tega _____ za nedoločen čas in _____ za določen čas.

2. Demografski trendi in predvideno število vpisanih

Predvideno število vpisanih v 1. razred vaše osnovne šole, glede na podatke o številu rojstev v vašem okolju:

2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012

2. Upokojitve

Število predvidenih upokojitev pedagoških delavcev po letih in njihova predmetna usmeritev:

Leto	Število upokojitev	Predmetne usmeritve
2006		
2007		
2008		
2009		
2010		
2011		
2012		
2013		
2014		

ZBIRANJE PODATKOV O POTREBAH PO PEDAGOŠKIH KADRIH SREDNJE ŠOLE V KOROŠKI REGIJI

1. Osnovni podatki o šoli

Ime in priimek ravnatelja _____

Srednja šola _____

Občina _____

Trenutno število zaposlenih pedagoških delavcev _____, od tega _____ za nedoločen čas in _____ za določen čas.

2. Upokojitve

Število predvidenih upokojitev pedagoških delavcev po letih in njihova predmetna usmeritev:

Leto	Število upokojitev	Predmetne usmeritve
2006		
2007		
2008		
2009		
2010		
2011		
2012		
2013		
2014		
2015		
2016		

*primer: število upokojitev: 2; predmetna usmeritev: 1x zgodovina in geografija; 1x matematika

